

Ora de istorie

ISTORIA ÎN IMAGINI

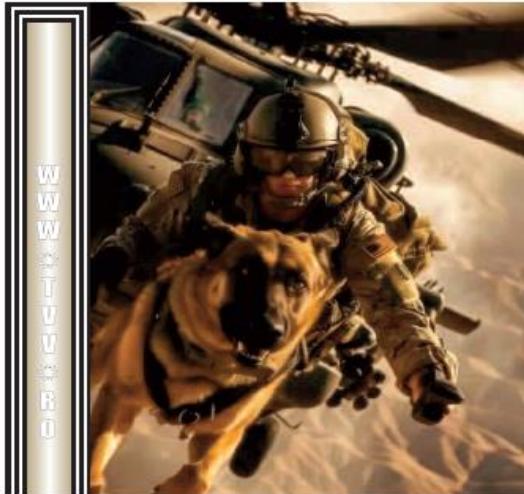
Tinere germane practicând săritul corzii, 1950

(sursa Quon.com)

Școală de șoferi în Africa de Sud, 1943

(sursa Quon.com)

www.tvy.ro

Universul necuprins a lui Borges

- 125 de ani de la naștere -

Într-o zi din ultimele veri ale secolului al XIX-lea, pe 24 august 1899, s-a născut la Buenos Aires, Jorge Luis Borges, unul dintre cei mai originali și mai profunzi scriitori, care a revoluționat profund paradigmă gândirii și scrierii lui modern. Scritorul al căruia nume este carte și carte este lumea, pentru care fericirea se află între paginile unei cărți, iar biblioteca o posibilitate de a accede la nemurire, a exercitat o influență decisivă asupra literaturii universale a secolului XX.

Când ne referim la Borges, este poate mai adevernată decât oricând afirmația că fiecare pagină a unui scriitor autentic dă seama despre întreaga sa creație. Moștenirea sa culturală cuprinde poezie, proză, eseistică, publicistică și traduceri. Este cunoscut, în primul rând, pentru povestirile sale care îmbină cu maiestrie motivele fantastice cu temele metafizice, dar și pentru eseurile erudite și incisive în care speculează cu deosebită abilitate, cu independență totală și

fantezistă, chestiuni esențiale ale existenței umane și a structurii universului.

... A creat în scrierile sale un univers al fictiunii rezultat, conform criticilor, din vasta sa cultură, de la literatură la filosofie, de la exoterism la istorie, de la teologie la dramaturgie. ... Borges a crescut într-un cartier periferic din Buenos Aires, loc în care se regăsește și se întoarce în numeroase evocări literare. Mama lui provine dintr-o familie tradițională uruguayană de origine spaniolă, iar tatăl, avocat și profesor de psihologie, provine dintr-o familie jumătate spaniolă, jumătate britanică. A fost un copil precoce care a învățat să citească și să scrie foarte devreme, având parte de o educație multilingvă. A primit meditații la domiciliu până la vîrstă de 11 ani, în spaniolă și engleză. și-a petrecut copilaria între cărți, citite fără o prea mare grija a selecției. Întrabat mai târziu care a fost influența definitoriei în viață sa, Borges a amintit biblioteca tatălui său. Într-adevăr, în camera care conținea peste 1000 de volume în limba engleză, viitorul scriitor citea Shakespeare la 12 ani și traducea textele lui Oscar Wilde. În afara zidurilor acelei biblioteci și a mediul familial, copilaria lui nu a fost prea ușoară, fiind un copil timid și sensibil.

Cu toată fascinația exercitată asupra lui de capitala Argentinei, Borges avea să locuască în mai multe orașe. Nu doar orașele imaginară atât de spectaculoase din povestirile lui, nu doar cetăți dispărute și misterioase spații inventate, ci și orașe reale. În 1914 s-a mutat împreună cu familia în Europa, după ce tatăl a trebuit să se pensioneze, din cauza problemelor cu vederea, pentru a găsi un tratament oftalmologic. După o scurtă trecre prin Paris, se stabilește la Geneva. Aici Borges a învățat limba franceză și germană, obținând și diploma de bacalaureat. Anii petrecuți în Elveția îi înlesnesc cunoașterea expresionismului german și a literaturii franceze.

După primul război mondial familia Borges se mută în Spania, locuind în mai multe orașe, apoi se stabilește la Madrid. Timpul petrecut în Europa a fost esențial pentru evoluția spirituală a lui Borges. Este o etapă de rodniciu enceticie, în care observă și învață foarte mult, participând la mișcarea literară spaniolă de innoire avangardistă.

Revenit în Buenos Aires, la vîrstă de 22 de ani, începe să-și vadă orașul natal drept muzeu, astfel că îl transpunе în versuri. Borges a adus în Argentina ideile avangardei spaniole, publicând poeme suprarealiste și eseuri în reviste literare. Fervor de Buenos Aires, poeme este prima carte pe care o publică, în 1923. A pătruns elegant în cercurile sociale și literare devenind colaborator la diverse periodice literare și filozofice, consultant literar pentru o editură, și se face de asemenea remarcat în calitate de critic literar, oferind interpretări inedite ale operelor clasice argentinieni.

Borges avea un respect aproape religios față de cărți și scriitură. De altfel, toată viața a citit cu frenziea omului care este conștiu că într-o zi poate să-și piardă iremediabil vederea. În 1937 s-a angajat la Biblioteca Municipală din Buenos Aires ca bibliotecar, unde a rămas timp de nouă ani. Anul 1938 este cel în care viața și opera lui Borges încep să capete culoarea nevăzutului și a infinitului. În acest an tatăl lui moare...

Bibliotecar, Luciana Macovei
Biblioteca Județeană „Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui
(Continuare în numărul următor)

